

VŠĮ PASVALIO LIGONINĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2024-2026 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Programos tikslas – didinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos prielaidas sveikatos priežiūros srityje. Programos misija – šalinti prielaidas korupcijai VšĮ Pasvalio ligoninėje (toliau Ligoninėje) atsirasti ir plisti, kontroliuoti, kad visos lėšos, skirtos sveikatos apsaugai, būtų panaudotos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti. Programa grindžiama pasaulyje pripažintais principais: ilgalaikiškumu, nuoseklumu, prevencija, korupcijos atvejų išaiškinimu, visuomenės švietimu ir jos parama.

2. Programoje naudojami terminai ir apibrėžtys:

2.1. **Korupcijos rizikos veiksniai** – priežastys, sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, dėl kurių gali būti padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas.

2.2. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens administracinis, darbo drausmės ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją priimant, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

3. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos yra tokios: kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jei jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos – piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja Ligoninės vyr. gydytojo įsakymu paskirti atsakingi asmenys.

II. KORUPCIJOS PRIELAUDŲ ANALIZĖ

5. Bendrosios korupcijos prielaidos Ligoninėje:

5.1. nepakankamas asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas.

5.2. socialinės (santykinai maži medicinos personalo atlyginimai);

5.3. teisinės (teisės aktų, kitų reglamentuojančių normatyvinių dokumentų netobulumas ar jų nebuvimas);

5.4. institucinės (darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, nenoras ar baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje, nepakankama informacija apie antikorupcines priemones);

5.5. specifinės prielaidos Ligoninės veikloje (vienpusė ar nepakankama informacija apie teikiamas nemokamas ir mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, apie pacientų teises ir galimybes, apie medicininės paskirties aparatūros, vaistų, slaugos priemonių ir kt. viešuosius pirkimus ir užsakymus, centralizuotus pirkimus ir kt.);

5.6. Viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktas (Ligoninės gydytojai dirba ir privačiose įstaigose).

6. Ligoninės veiklos funkcijos, sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

6.1. išankstinis pacientų registravimas ir priėmimas į Ligoninės gydymo ir slaugos skyrius;

6.2. nemokamų ir mokamų gydymo ir slaugos paslaugų teikimas Ligoninėje, specialistų konsultavimas, GKK veikla, kompensuojamųjų vaistų išrašymas ir skyrimas, fizinės medicinos ir reabilitacijos paslaugų skyrimas;

6.3. pacientų teisių ir galimybių užtikrinimas;

6.4. medicininės paskirties aparatūros, vaistų, vaistinių prekių, paslaugų viešas pirkimas ar užsakymas.

III. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

7. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius Ligoninėje, dėl ko gali:

7.1. sumažėti Ligoninės veiklos veiksmingumas, pablogėti teikiamų paslaugų kokybė bei prieinamumas;

7.2. atsirasti socialinė įtampa, sumažėti pacientų bei visuomenės pasitikėjimas Ligonine;

7.3. pablogėti viešojo administravimo kokybė, atsirasti neoficiali sprendimų priėmimo sistema.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS BENDRIEJI TIKSLAI

8. Korupcijos prevencija Ligoninėje – tai galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis Ligoninės darbuotojams, siekiant juos atgrasyti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

9. Korupcijos prevencijos Ligoninėje tikslas – kryptingas ir pastovus korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės Ligoninės darbuotojų veiklos užtikrinimas:

9.1. korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu;

9.2. veiksmingos korupcijos prevencijos siekimas ir bendros antikorupcinės kultūros Ligoninėje ugdymas;

9.3. neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas;

9.4. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo atsirandančių korupcijos prielaidų Ligoninėje, ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus kaip paciento teises ir laisves, Ligoninės darbuotojų teises ir laisves bei nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS UŽDAVINIAI

10. Svarbiausi korupcijos prevencijos programos Ligoninėje uždaviniai:

10.1. nuosekliai įgyvendinti įstatymo viršenybės principą, nustatant aiškias sprendimų priėmimo procedūras, pašalinant procedūrų bei tvarkų spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai;

10.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas;

10.3. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą;

10.4. sudaryti sąlygas Ligoninėje mokėti terminuotus priedus medicinos personalui, atsižvelgiant į Ligoninės finansines galimybes;

10.5. analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus) dėl korupcijos Ligoninėje;

10.6. nustatčius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms šalinti;

10.7. rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus Ligoninėje, juos analizuoti ir, suderinus su Ligoninės vyr. gydytoju, paviėšinti kitiems darbuotojams;

10.8. didinti Ligoninės darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę. Sudaryti sąlygas darbuotojams tobulintis ar savarankiškai kelti kvalifikaciją;

10.9. viešųjų pirkimų srityje išvengti darbuotojų piktnaudžiavimo, vykdant viešuosius pirkimus, tinkamai parengti tiekėjams perkamų prekių, paslaugų ar darbų technines specifikacijas,

nepažeidžiant tiekėjų lygiateisiškumo, derinti kiekybinį ir kokybinį pasiūlymo vertinimą. VPK pirmininkas ir komisijos nariai už savo veiklą atsako LR įstatymų nustatyta tvarka. Komisijos nariai negali priimti sprendimų ar dalyvauti juos priimant, ar vykdyti pavedimų, kurie susiję su jų privačiais interesais;

10.10. GKK darbe užtikrinti antikorupcinės programos nuostatų laikymąsi;

10.11. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;

10.12. skatinti darbuotojus pranešti apie galimas korupcijos apraiškas Ligoninėje ir užtikrinti, kad jie bus apsaugoti nuo persekiojimo dėl geranoriško pranešimo apie pažeidimus;

10.13. didinti antikorupcinio švietimo sklaidą;

11. Korupcijos prevencijos priemonių 2024-2026 metų planas pridedamas.

VI. VERTINIMO KRITERIJAI

12. Kovos su korupcija rezultatyvumas nustatomas vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

12.1. korupcijos prevencijos (įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičiumi; priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais);

12.2. teisės pažeidimų tyrimo (ištirtų pažeidimų skaičiumi, pranešimų, skundų apie pažeidimus skaičiumi);

12.3. visuomenės švietimo ir pranešimų konferencijose, seminaruose, darbo posėdžiuose skaičiumi;

12.4. šios veiklos rodikliu laikoma didesnė visuomenės parama, vykdant antikorupcijos priemones.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programa bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimas kas treji metai, jeigu yra poreikis, gali būti papildoma ir koreguojama dažniau.

14. Antikorupcinės veiklos rezultatai ir programos pasiekimai bei būtini pakeitimai gali būti svarstomi vadovybės vertinamosios analizės posėdžiuose svarstant Ligoninės vadybos sistemos būklę.